

[Forsvarsministeren.]

færdsel adgang til at benytte den gamle spærredæmning fra Vestamager til Slusehavnen, såsnart skydningerne på Artillerivejs skydebaner indstilles, d. v. s. om ca. ½ år, forudsat naturligvis at der ikke ved denne foranstaltning påføres forsvarsministeriet væsentlige udgifter. Denne forbindelse påregnes først at blive lukket igen, når den nordre dæmning fra Hyttehusvej, som jeg nævnte før, til Slusehavnen er færdig, altså formentlig en gang i foråret 1954, hvorefter den bedre vejforbindelse vil kunne etableres. Jeg gentager, at det er det standpunkt, som man vil indtage fra forsvarsministeriets side, men der er naturligvis også andre faktorer, der kommer i betragtning ved afgørelsen af dette spørgsmål, bl. a. Københavns kommune og Københavns havnevesen.

Det ærede medlem hr. Rager gjorde også nogle bemærkninger om det sene tidspunkt for dette inddæmningsprojekts færdiggørelse. Jeg vil gerne gøre et par korte bemærkninger om det, selvom forholdet er dette, at alle disse arbejder henhører under vandbygningsdirektoratet og spørgsmålet derfor egentlig måske burde besvares af min højtærede kollega ministeren for offentlige arbejder; men da spørgsmålet nu er blevet rejst i forbindelse med den anden sag, som har berøring med forsvarsministeriet, skal jeg fremsætte et par korte udtalelser.

Det ligger jo sådan, at i de første år efter lovens vedtagelse — og loven blev jo, som det ærede medlem hr. Rager omtalte, vedtaget i marts 1939 —, i de første tre år indtil 1942 skred dette arbejde nogenlunde planmæssigt frem, selvom der ganske vist hele tiden var vanskeligheder med hensyn til arbejdskraften som følge af hele krigssituationen og besættelsen. Jeg vil gerne lige i denne forbindelse for en ordens skyld gøre opmærksom på, at det ærede medlem ikke refererede helt korrekt den skrivelse, som det gamle krigsministerium i juni måned 1942 sendte til folketingets finansudvalg. Det var nemlig ikke, som det ærede medlem sagde, det lange inddæmningsareal mod vest og syd, men kun den langs arealets vest- og sydgrænse gående dæmning, der ifølge denne skrivelse påregnedes fuldført med udløbet af 1942, og det anføres da også i den skrivelse, som det ærede medlem henviser til, at efter dæmningsens udførelse vil der komme en hel masse andre arbejder med anlæg af pumpestationer, grøfter og veje o. s. v.; arbejder, som man på det daværende tidspunkt anslog yderligere ville tage 2—3 år.

Men det fremgår jo uden videre af disse

data, og for resten da ikke mindst af de faktisk foreliggende forhold, at arbejdet har taget væsentlig længere tid end forudsat i 1942, deri har det ærede medlem så utvivlsomt ret. Årsagerne hertil har været mange. Blandt dem, der har spillet ind i fremtrædende grad, vil jeg gerne nævne, at det at skaffe den fornødne arbejdskraft har været en væsentlig årsag til, at der har været en forsinkelse, men der har også betydelige vanskeligheder med at fremskaffe både brændsel og brændstof og vedligeholdelsesmaterialer til hele entreprenørmaterialet i de år, arbejdet har stået på. Endvidere skete der et brud på en fangedæmning i 1945, og det varede over fem fjerdingår at få brudet udbedret, bl. a. også fordi man ved dette arbejdes udførelse på det daværende tidspunkt stod overfor mangel på visse nødvendige materialer. Så har der endelig været hele problemet med udpumpning af vand fra det inddæmmede areal, der som bekendt ligger 3½ m under dagligt vande i Kalvebod strand. Hele dette arbejde har taget en betydelig tid, og det har trukket længere ud, bl. a. af den grund, at man i en vis overgang har måtte indføre visse restriktioner på elektricitet, hvilket i høj grad har påvirket arbejdet derude.

Alle de vanskeligheder, jeg her har peget på, sammen med forskellige andre har ført til, at dæmningen først blev færdig i 1949 og derefter godkendt af vandbygningsdirektoratet, hvorefter arbejderne på arealet er kommet i gang i 1950. Jeg vil gerne sluttelig tilføje, at arbejderne i de sydlige to trediedele af arealet påregnes i alt væsentligt afsluttet i løbet af den kommende sommer, og arbejdet i den nordlige del påregnes, som jeg tillod mig at fremhæve tidligere, at kunne påbegyndes til foråret og være fuldført i begyndelsen af 1954.

Det ærede medlem hr. Aage Fogh fremsatte i sin tale nogle betragtninger om visse militære forberedelser på Langeland. Det ærede medlem behandlede hele denne sag i en underlig blanding af mystik og fornærmethed på Langelands vegne. Han havde efter sin egen fremstilling spurgt både her og der, men ikke kunnet få noget at vide med sikkerhed. Det ærede medlem var yderligere fornærmet over, at nogle militærpersoner på forsvarsministeriets vegne havde aflagt visit på Langeland og havde set på visse arealer, og at der, som det ærede medlem fremstillede det, oven i købet var tilført ret store beholdninger af jern til Langeland. Endvidere var det ærede medlem også foruroliget på rigsdagens vegne og spurgte direkte, hvor langt man egent-